

Bağıl Değerlendirme Sistemi ile ilgili Bilgi Notu

2013-2014 Eğitim Öğretim yılından itibaren Fakültemizin kayıtlı tüm öğrencilerinin (hem eski hem de yeni müfredata tabi olan öğrencilerin) başarı notları Bağıl Değerlendirme Sistemi (BDS) ile hesaplanacaktır. (2008 öncesi girişli olup BYS sistemine tabi olmayan öğrenciler Doğrudan Dönüşüm Sistemi ile değerlendirilecektir.)

Bağıl Değerlendirme Sisteminin uygulanma ilkeleri Üniversitemizin 3 Temmuz 2008 tarih ve 262-9 sayılı *Sınav ve Başarı Değerlendirme Yönergesi*'nin 8. Maddesinde tanımlanmıştır.

BDS, bir öğrencinin başarısının, dersteki diğer öğrencilerin başarı düzeylerine göre değerlendirilmesidir. Bu yöntemin kullanılmasındaki temel amaç, belirli bir dersi alan öğrencileri 100 puan üzerinden aldıkları mutlak notlara göre değil, o dersi alan grup içinde gösterdikleri performansa göre notlandırmaktır. Performans, bir öğrencinin sınıf ortalamasına göre hangi konumda olduğudur.

Bağıl değerlendirmeye esas olacak sınır değerler, Yarıyıl sonu sınavı alt limiti (YSSL), Başarı notu alt limiti (BNAL) ve Bağıl değerlendirmeye katma limitidir (BDKL). Sınır değerler Fakülte Kurulu tarafından YSSL=40, BNAL=40 ve BDKL=25 olarak belirlenmiş ve Üniversite Senatosu tarafından kabul edilmiştir. Bu sınır değerlere göre, ara sınav (%40) ve final (%60) ortalama notu 25'in altında olan öğrenciler BDS hesaplamasına dahil edilmeyecek, ayrıca final notu 40'ın altında olanlar ile ara sınav (%40) ve final (%60) ortalama notu 40'ın altında olan öğrenciler FF notu alacaklardır. Devamsız öğrenciler ile final sınavına girme hakkı olduğu halde sınava girmeyen öğrencilerin notları bağıl değerlendirme hesaplamaları dışında tutulur.

Derse devam koşulunu sağlayan, yarıyıl sonu sınavına giren ve BDKL değerini aşan öğrenci sayısına bağlı olarak, BDS'de başarı notunun harfli başarı notuna dönüştürülmesinde üç farklı yöntem kullanılır. BDS hesaplamaları, final notlarının tamamının girilmesinden sonra sistem tarafından otomatik olarak yapılacaktır.

1. BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının otuz veya üzeri olduğu durumlar:

- a) Öğrencilerin 100 puan üzerinden hesaplanmış olan başarı notları (ara sınav %40 ve final %60 ortalama notları) kullanılarak sınıf ortalaması bulunur ve virgülden sonra iki haneye yuvarlanır. Sınıf ortalaması; bir sınıftaki bağıl değerlendirmeye katılmaya hak kazanan öğrencilerin başarı notlarının aritmetik ortalamasıdır.
- b) Başarı notlarının standart sapması hesaplanarak sınıftaki notların sınıf ortalamasına göre gösterdiği dağılım bulunur.

- c) Her öğrencinin T-skoru aşağıdaki eşitliğe göre, virgülden sonra iki haneye yuvarlanarak, hesaplanır.

$$T = 10 \times \left(\frac{X - \bar{X}}{s} \right) + 50 = 10z + 50$$

\bar{X} = Sınıf ortalaması

X = Bir öğrencinin başarı notu

s = Standart sapma

z = Standart skor

- d) Her öğrencinin T-skoruna göre harfli başarı notu aşağıdaki tablo yardımıyla, sınıf düzeyine karşılık gelen T-skoru alt sınır değerleri gözetilerek belirlenir.

BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının otuz veya üzeri olduğu durumlar

Sınıf Ortalaması	Sınıf Düzeyi	Bağlı notların T-skoru cinsinden alt sınır değerleri								
		FF (0,00)	FD (0,50)	DD (1,00)	DC (1,50)	CC (2,00)	CB (2,50)	BB (3,00)	BA (3,50)	AA (4,00)
$80,00 \leq \bar{X} \leq 100$	Üstün başarı	$-\infty$	26	27	32	37	42	47	52	57
$70,00 \leq \bar{X} < 80,00$	Mükemmel	$-\infty$	28	29	34	39	44	49	54	59
$62,50 \leq \bar{X} < 70,00$	Pekiyi	$-\infty$	30	31	36	41	46	51	56	61
$57,50 \leq \bar{X} < 62,50$	İyi	$-\infty$	32	33	38	43	48	53	58	63
$52,50 \leq \bar{X} < 57,50$	Ortanın Üstü	$-\infty$	34	35	40	45	50	55	60	65
$47,50 \leq \bar{X} < 52,50$	Orta	$-\infty$	36	37	42	47	52	57	62	67
$42,50 \leq \bar{X} < 47,50$	Zayıf	$-\infty$	38	39	44	49	54	59	64	69
$\bar{X} < 42,50$	Kötü	$-\infty$	40	41	46	51	56	61	66	71

Eğer bir öğrencinin notu sınıfın ortalama notuna eşitse, T-skoru 50'ye eşit olacaktır. Örneğin, sınıf ortalamasının 75 olduğu durumda öğrencinin notu da 75 ise o not aralığında 50 T-skoruna denk gelen harf notu BB, sınıf ortalamasının 45 olduğu durumda öğrencinin notu da 45 ise o not aralığında 50 T-skoruna denk gelen harf notu CC'dir.

Formüle göre, öğrencinin T-skorunu etkileyen iki faktör vardır; aldığı notun ortalama nottan uzaklığı ve sınıftaki notların standart sapması. Öğrencinin notu sınıf ortalamasının üzerine çıktıkça T-skoru artacak, tersi durumda da azalacaktır. Aynı zamanda standart sapmanın düşük olduğu durumda ortalamadan sapmaların T-skoru üzerindeki etkisi daha yüksek olacaktır.

2. BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının on ile yirmi dokuz arasında olduğu durumlar:

- Final sınavı notu ve ara sınav-final ortalaması (ders başarı notu) 40'ın altında not alan öğrencilere FF notu verilir.
- Final sınavına giren ve ara sınav-final ortalaması (ders başarı notu) 25 ve üzeri olan öğrencilerin başarı notlarının ortalaması alınarak sınıf ortalaması bulunur.
- Aşağıdaki tabloda sınıfın not ortalamasına göre sınıf mevcudunun yüzde kaçının hangi harf notunu alacağı belirlenmiştir. Öğrenciler başarı notlarına göre en yüksek nottan en düşüğe doğru liste şeklinde sıralanır ve her bir harfli başarı notuna kaç öğrencinin düştüğüne bağlı olarak, AA notundan başlanarak listedeki öğrencilere harf notları verilir.
- Bir sınıfta sınıf düzeyine göre harfli başarı notlarına karşılık gelen yüzdeler sonucu elde edilen öğrenci sayılarının toplamının, ilgili sınıftaki toplam öğrenci sayısına eşit olmaması halinde öğrenci lehine davranılır. Bir sınıfta, aynı başarı notuna sahip öğrencilere farklı harfli başarı notları verilmez.

BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının on ile yirmi dokuz arasında olduğu durumlar

Sınıf Ortalaması	Sınıf Düzeyi	Harfli Not Oranların Yüzdeler Dilimleri								
		FF (0,00)	FD (0,50)	DD (1,00)	DC (1,50)	CC (2,00)	CB (2,50)	BB (3,00)	BA (3,50)	AA (4,00)
$70,00 \leq \bar{X} \leq 100$	Mükemmel	0,8	0,2	3,2	4,8	17,4	11,6	22,8	15,2	24,0
$62,50 \leq \bar{X} < 70,00$	Pekiyi	1,6	0,4	4,8	7,2	19,2	12,8	21,6	14,4	18,0
$57,50 \leq \bar{X} < 62,50$	İyi	2,4	0,6	6,0	9,0	21,6	14,4	19,2	12,8	14,0
$52,50 \leq \bar{X} < 57,50$	Ortanın Üstü	3,2	0,8	8,0	12,0	22,2	14,8	17,4	11,6	10,0
$47,50 \leq \bar{X} < 52,50$	Orta	5,6	1,4	9,6	14,4	22,8	15,2	14,4	9,6	7,0
$42,50 \leq \bar{X} < 47,50$	Zayıf	8,0	2,0	11,6	17,4	22,2	14,8	12,0	8,0	4,0
$\bar{X} < 42,50$	Kötü	11,2	2,8	12,8	19,2	21,6	14,4	9,0	6,0	3,0

Örneğin final sınavına girip notu 25'in üzerinde olan öğrenci sayısının 20 kişinin olduğu bir derste eğer not ortalaması 80 ise yukarıdaki tablonun ilk satırına göre not dağılımları şöyle olacaktır:

$$AA: 20 \times 24/100 = 4,8 = 5 \text{ kişi}$$

$$BA: 20 \times 15,2/100 = 3 \text{ kişi}$$

$$BB: 20 \times 22,8/100 = 4,6 = 5 \text{ kişi}$$

$$CB: 20 \times 11,6/100 = 2,3 = 2 \text{ kişi}$$

$$CC: 20 \times 17,4/100 = 3,5 = 4 \text{ kişi}$$

$$DC: 20 \times 4,8/100 = 0,9 = 1 \text{ kişi}$$

Sınıf mevcudu olan 20'ye DC harf notunda ulaşıldığı için 40'ın üzerinde olan başarı notları en düşük DC olacak, başarı notu 40'ın altında olan öğrenciler ise FF notu alacaktır.

Sıra	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
Not	100	95	95	95	90	90	90	85	85	85	85	80	80	70	70	65	65	60	60	55
Harf 1	AA	AA	AA	AA	<u>AA</u>	<u>BA</u>	<u>BA</u>	<u>BA</u>	<u>BB</u>	<u>BB</u>	<u>BB</u>	BB	BB	CB	CB	CC	CC	CC	CC	DC
Harf son	AA	AA	AA	AA	AA	AA	AA	BA	BA	BA	BA	BB	BB	CB	CB	CC	CC	CC	CC	DC

Yukarıdaki örnek tabloda olduğu gibi, harf notları önce sıralı bir şekilde dağılacak, sonra aynı başarı notuna sahip öğrencilere farklı harfli başarı notları verilmediği için notlar düzeltilecektir.

3. BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının ondan az olduğu durumlar:

BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının ondan az olduğu durumlarda öğretim üyesi/görevlisi harfli başarı notlarını uygun göreceği şekilde verir. Bu durumda YSSL ve BNAL koşullarına bakılmaz. Bir sınıfta, aynı başarı notuna sahip öğrencilere farklı harfli başarı notları verilmez.

4. Bütünleme sınavlarında BDS uygulaması:

Bütünleme sınavlarına katılan öğrenciler için karşılaştırma yöntemi uygulanır. Bu yöntemde; adı geçen sınavlarda alınan notla birlikte 100'lük sisteme göre hesaplanan başarı notu, derse ait en son yarıyıl değerlendirmesinin başarı notları ile karşılaştırılarak en yakın başarı notuna karşılık gelen harfli başarı notuna çevrilir. Başarı notunun karşılaştırılmasında; yakın iki başarı notuna eşit aralıkta kalınması durumunda öğrencinin lehine hareket edilir.

Öğrencilerin fikir sahibi olmaları adına aşağıdaki sayısal örnekler hazırlanmıştır

Ek: BDKL koşulunu sağlayan öğrenci sayısının 30'dan fazla olduğu durumlarda örnek not dağılımları

ORTALAMA	69.53
STD SAPMA	15.66

	Gerekli minimum T-skoru	Gerekli minimum 100'lük başarı notu
AA	61	87
BA	56	79
BB	51	72
CB	46	64
CC	41	56
DC	36	48
DD	31	40

ORTALAMA	54.64
STD SAPMA	13.63

	Gerekli minimum T-skoru	Gerekli minimum 100'lük başarı notu
AA	65	76
BA	60	69
BB	55	62
CB	50	55
CC	45	48
DC	40	42
DD	35*	35*

** DD almak için en düşük 100'lük başarı notu 35 olmasına rağmen başarı notu Fakülte Kurulu'nun belirlediği kriterlere göre 40'ın altında olan öğrenciler FF aldığı için notu 0 ile 39 arasında olan öğrenciler FF alacak, ortalaması 40 ve 41 olan öğrenciler DD olacaktır.*